

ARKIVVERKET
NORSK HELSEARKIV

Standard for digital avleveringsliste for arkiverte pasientjournaler ved avlevering til Norsk helsearkiv

07.08.2018

Norsk helsearkiv	AVLXML
Postadresse: Postboks 4013 Ullevål Stadion 0806 Oslo	Tittel: Standard for digital avleveringsliste for arkiverte pasientjournaler ved avlevering til Norsk helsearkiv
Besøksadresse: Sognsveien 221 0806 Oslo	Undertittel:
Telefon: 22 02 26 00	Dato: 07.08.2018
Telefaks: 22 23 74 89	Versjon: 2.0
URL: http://www.arkivverket.no/helsearkiv	OID:2.16.578.1.39.100.5.2.2
E-post: norsk.helsearkiv@arkivverket.no	Gradering: Åpen
Organisasjonsnummer: 961 181 399	

Innhold

1.	Sammendrag.....	4
2.	Sentrale definisjoner og forkortelser.....	5
2.1.	Arkivdomenet	5
2.2.	Helse- og pasientjournaldomenet.....	6
2.3.	IKT-begreper, termer og bruk	7
3.	Innledning.....	8
3.1.	Bakgrunn	8
3.2.	Plikten til å utarbeide avleveringsliste	8
3.3.	Plikten til å avlevere supplerende opplysninger	8
3.4.	Målgruppe for dokumentet	9
3.5.	Spesifikasjonens inndeling og organisering	9
3.6.	Spesifikasjonens avgrensning	9
3.7.	Spesifikasjonens beskrivelse av innhold	9
3.8.	Krav til dato og tidsverdier i avleveringslisten	10
3.9.	Henvisning til kodeverk.....	10
4.	Avleveringslistens grunnleggende innhold	11
4.1.	Krav til avleveringslisten	11
4.2.	Modellgraf for avleveringslisten	11
4.3.	Administrativ informasjon om avlevering.....	12
4.4.	Administrativ informasjon om avtalen	12
4.5.	Administrativ informasjon om virksomheten	13
4.6.	Informasjon om den enkelte pasientjournal.....	13
4.7.	Informasjon om diagnosene tilknyttet hver pasientjournalen	15
5.	Supplerende opplysninger i avleveringslisten	17
5.1.	Krav til avleveringslistens supplerende opplysninger	17
5.2.	Modellgraf for supplerende opplysninger i avleveringslisten.....	18
5.3.	Supplerende opplysninger	19
5.4.	Henvisninger mellom pasientarkiv og sakarkiv.....	19
5.5.	Henvisningsperiode.....	19
5.6.	Episode.....	20
5.7.	Avdelingsopphold	21
5.8.	Kontakt.....	21
5.9.	Tjeneste.....	22
5.10.	Enhet.....	23
5.11.	Tiltak.....	23
5.12.	Prosedyre	24
5.13.	Kompleks datatype "arkCV"	24

6.	Validering av avleveringslister.....	26
6.1.	XML-skjema for avleveringsliste	26
6.2.	XML-skjema for supplerende opplysninger	26
6.3.	Eksempler på XML-filer	26
7.	Krav til forsendelse av avleveringslister	27
7.1.	Krav ved avlevering av fysiske pasientjournaler	27
7.1.	Krav ved avlevering av elektroniske pasientjournaler	27
8.	Referanser og litteratur.....	28

1. Sammendrag

Virksomheter i spesialisthelsetjenesten skal avlevere en digital avleveringsliste, med eventuelle supplerende opplysninger, i tilknytning til avleveringen av arkiverte pasientjurnaler til Norsk helsearkiv. Kravet gjelder både ved avlevering av fysisk og elektronisk materiale. Denne spesifikasjonen beskriver kravene til innhold og struktur av den digitale avleveringslisten.

Spesifikasjonen stiller krav til avlevering av data i et XML-format som beskrives og valideres etter et XML-skjema fastsatt av Riksarkivaren.

Det stilles ikke noe krav til **hvordan** avleveringslisten skapes (hvilket programsystem) så lenge listen er komplett og korrekt i henhold til krav, og tjener som dokumentasjon for det fysiske eller elektroniske materialet ved avlevering.

Spesifikasjonen er utarbeidet av Norsk helsearkiv med hjemmel i helsearkivforskriften. Deler av spesifikasjonen refererer til dokumentasjonen for NPR-meldinger til Norsk pasientregister [1].

2. Sentrale definisjoner og forkortelser

Til grunn for denne spesifikasjonen ligger "Forskrift om Norsk helsearkiv og Helsearkivregisteret (helsearkivforskriften)" [2]. Definisjoner og begreper tar utgangspunkt i denne.

Det vises også til:

- Arkivverkets arkivbegreper [3]
- Definisjonskataloger for helsevesenet [4]

Begrepene er forsøkt gruppert basert på typisk bruksdomene.

2.1. Arkivdomenet

Arkivskaper

En organisatorisk enhet eller en person som skaper arkiv som ledd i sin virksomhet. En arkivskaper kan være et offentlig organ, en bedrift, en organisasjon, en institusjon, en stiftelse og liknende eller en del av en slik enhet.

Arkivskapende virksomhet

Virksomhet som skaper *arkiv*. Vanligvis det samme som *arkivskaper*, men en arkivskapende virksomhet kan også ha flere separate arkivskapere.

Avleverende arkivskaper (virksomhet)

Den *arkivskaper* (eller virksomhet) som foretar en *avlevering* til et *arkivdepot*.

Merk: En virksomhet kan foreta avleveringer som i utgangspunktet kan være skapt av andre (eller tidligere) arkivskapere.

Avlevering

Overføring av *arkivuttrekk* og eventuell tilleggsdokumentasjon samt råderetten over dette til *arkivdepot*.

Avleveringsplikt

Offentlige organers plikt til å avlevere sine *arkiver* til *arkivdepot*.

Arkivdepot

Institusjon eller annen organisatorisk enhet hvor bevaringsverdig arkivmateriale oppbevares permanent. *Arkivdepotet* avlaster arkivskaperen for lagring av eldre arkivmateriale og legger forholdene til rette for betjening av brukere som er interessert i materialet.

I denne sammenhengen er *arkivdepot* alltid Norsk helsearkiv

Avleveringsavtale

Avtale mellom *avleverende virksomhet* og *arkivdepot* om en eller flere *avleveringer* av *arkivmateriale* fra *arkiv* til *depot*.

Avleveringsbeskrivelse

Overordnet beskrivelse av en avlevering som skal gjennomføres i henhold til en inngått avleveringsavtale.

Avtaleidentifikator

En unik identifikator som identifiserer den enkelte avleveringsavtale. Tildeles av arkivdepotet ved avtaleinngåelse med *avleverende virksomhet*.

Avleveringsidentifikator

Unik identifikator som identifiserer den enkelte arkivavlevering.

2.2. Helse- og pasientjournaldomenet

Pasientadministrative data

Personopplysninger og data om en persons kontakt med helsevesenet, som ikke omfatter rent helsefaglig informasjon

Pasientadministrativt system (PAS)

Informasjonssystem med nødvendig funksjonalitet for registrering og behandling av pasientadministrative data

Merk: Det er vanlig at pasientadministrative systemer i tillegg ofte også inneholder koder fra helsefaglige kodeverk, og som er belagt med taushetsplikt

Pasientjournal

Samling eller sammenstilling av nedtegnede/registrerte opplysninger om en pasient i forbindelse med helsehjelp.

Elektronisk pasientjournal (EPJ)

Elektronisk ført samling eller sammenstilling av nedtegnede/registrerte opplysninger om en pasient i forbindelse med helsehjelp.

Elektronisk pasientjournalsystem (EPJ-system)

Informasjonssystem med nødvendig funksjonalitet for å registrere, søke fram, presentere, kommunisere, redigere, rette og slette opplysninger i *elektroniske pasientjournaler*.

Mors/vita

Mors = død (latin). Vanlig brukt begrep i helsevesenet for å angi forhold knyttet til avdøde pasienter. Eks. morsjournal, morsregister, morsarkiv, morsdato etc.

Motsvarende: Vita = liv (latin). Eks. vitajournaler om pasientjournaler som omhandler nålevende pasienter.

Morsdato

Den dato en person er registrert som avgått ved døden.

Avleveringsliste (Digital)

En fullstendig fortegnelse over det arkivmaterialet som avleveringen omfatter med spesifiserte opplysnings typer om hver enkelt pasientjournal, i henhold til krav i helsearkivforskriftens §§ 23 og 24

Supplerende opplysninger (om hver enkelt pasientjournal)

Et sett med utvidede spesifiserte opplysnings typer om hver enkelt pasientjournal, som tilknyttes avleveringslisten dersom de kan hentes fra virksomhetens pasientadministrative systemer eller annet elektronisk registratur. Ref. helsearkivforskriften § 23 tredje ledd.

2.3. IKT-begreper, termer og bruk

OID

Formell strukturert objektidentifikator i henhold til en internasjonal standard for “Object Identifier” [5] som benyttes for å identifisere avtaler og avleveringer til Norsk helsearkiv

UUID

Strukturert globalt unik identifikator i henhold til en internasjonal standard [6] som kan benyttes for å identifisere innhold i avleveringslisten

XML

Et standardisert markeringsspråk som benyttes for å beskrive strukturerte data, og tilrettelegge for sikker deling av informasjon mellom informasjonssystemer. [7]

Faneark

Et papirbasert innlegg som kan plasseres i en fysisk pasientjournal ved registrering, ordning, eller i forbindelse med digitalisering (skanning). Fanearket skal inneholde maskinlesbare identifikatorer som kan tolkes i en eventuell registrerings- eller digitaliseringsprosess for å skille pasientjournaler, sikre unik identifikasjon, og automatisere kopling av bilder mot metadata.

3. Innledning

3.1. Bakgrunn

Norsk helsearkiv er en arkivdepotinstitusjon innen det statlige Arkivverket, under Riksarkivarens ledelse, jf. arkivloven § 4 [8].

Hovedoppgaven for Norsk helsearkiv er å motta, sikre og tilgjengeliggjøre pasientjournalinformasjon fra spesialisthelsetjenesten, slik at denne kan danne grunnlag blant annet for forskning. Formålet er forankret i helsearkivforskriften § 2.

3.2. Plikten til å utarbeide avleveringsliste

Plikten til å utarbeide en digital avleveringsliste, levere denne som dokumentasjon ved avlevering av fysiske eller elektroniske pasientjournaler, og kravene til opplysningsinnhold er nedfelt i helsearkivforskriften §§ 23 og 24. Innholdet er presist beskrevet og kan derav kravstilles i et XML-format og skjema. I tråd med Helsearkivforskriften er avleveringslistene innhold delt i to – ett grunnleggende informasjonsgrunnlag som skal medfølge alle pasientjournaler, samt supplerende opplysninger som er avhengig av om det finnes muligheter for å trekke denne ut fra et PAS eller EPJ.

Ved avlevering av elektronisk pasientjournaler (EPJ) fra sentrale EPJ-systemer, må det anses som gitt at kravet om supplerende opplysninger om hver enkelt pasientjournal kommer til anvendelse og dette innholdet hentes fra PAS og EPJ-system.

Ved avlevering fra andre fagsystemer, servicesystemer eller systemer som ikke klassifiseres som avlevering fra sentral EPJ i virksomheten, vil innholdet i avleveringslisten naturlig nok være begrenset til den informasjon som finnes tilgjengelig i det aktuelle systemet.

3.3. Plikten til å avlevere supplerende opplysninger

Plikten til og muligheten for å avlevere supplerende opplysninger innebærer en grenseoppgang mot virksomhetens avleveringsplikt av elektronisk pasientjournaler (EPJ) og innhold i PAS og EPJ-systemer. EPJ er underlagt selvstendig avleveringsplikt i henhold til helsearkivforskriftens § 24. Det er derfor ikke påkrevet å avlevere supplerende opplysninger, knyttet til avlevering av fysiske pasientjournaler, dersom de samme opplysninger vil inngå i de digitale avleveringer av EPJ.

Dersom supplerende opplysninger, knyttet til fysiske pasientjournaler i en avlevering, *ikke avleveres* i annet EPJ-uttrekk, skal det i henhold til helsearkivforskriften, avleveres digitalt i tilknytning til den fysiske avleveringen.

3.4. Målgruppe for dokumentet

Dette dokumentet har i prinsippet 2 målgrupper:

- De som er ansvarlige for å forestå utskilling, registrering og avlevering av fysiske pasientjournal i virksomheter i spesialisthelsetjenesten som er avleveringspliktige til Norsk helsearkiv.
- De som er ansvarlige for å forestå uttrekk av opplysninger og/eller avlevering EPJ fra virksomheter i spesialisthelsetjenesten som er avleveringspliktige til Norsk helsearkiv.

3.5. Spesifikasjonens inndeling og organisering

Spesifikasjonen beskriver det grunnleggende innholdet i avleveringslister og supplerende opplysninger i separate kapitler.

Spesifikasjonen beskriver også kravene til struktur og kravene til transport av avleveringslisten til arkivdepot.

3.6. Spesifikasjonens avgrensning

Avlevering av annet pasientarkivmateriale slik det omtales i helsearkivforskriftens § 13 (kartoteker og hjelpemidler for fremfinning), omfattes ikke av plikten til å utarbeide avleveringsliste iht. § 23.

Spesifikasjonen stiller kun krav til det *strukturelle og logiske* datainnholdet i avleveringslisten. Det stilles ikke krav til hvordan informasjonen skapes, eller hvilket datasystem og dataverktøy som benyttes. Innholdet må imidlertid være organisert i henhold til et fastsatt XML-skjema og dataelementene må samsvare med krav til datatype og innhold.

3.7. Spesifikasjonens beskrivelse av innhold

Listen over krav til innhold i avleveringslisten er satt opp i tabells form på denne måten:

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
X-01	<feltnavn> <datatype>	Kravtype	Kommentar, betingelse, unntak/avvik, etc.

- Nr.: Unik kode/nummer. Ved fremtidig versjonering av spesifikasjon skal versjonsnummer beholdes uforandret dersom kravet opprettholdes uforandret. Nye eller endrede krav skal gis nye kode/nummer.
- Feltnavn og datatype: Unikt feltnavn som benyttes som kode (tag) i XML og krav til datatype for det aktuelle elementet (tekst, dato, tall etc. og tillatt kardinalitet)
- Kravtype: Angir type krav. Her brukes kodene:
 - O (Obligatorisk for både fysiske og elektroniske pasientjournaler)
 - F (Obligatorisk og aktuelt bare for fysiske pasientjournaler)
 - E (Obligatorisk og aktuelt bare for elektroniske pasientjournaler)
 - B (Betinget obligatorisk)
- Innholdsbeskrivelse: Spesifikke beskrivelse av innhold utformet på en slik måte at det kan oppstilles kriterier som kan bekrefte at kravet er oppfylt, og varianter eller betingelser for når innholdet er obligatorisk.

3.8. Krav til dato og tidsverdier i avleveringslisten

Avleveringslisten omfatter også eldre pasientjournaler hvor dato-angivelser kan mangle eller være bare grovt angitt med årstall. Innholdet i alle datofelt ("date") skal likevel følge Norsk standard NS-ISO-8601 i formen: "år-måned-dag", med muligheter for trunkering fra høyre slik at korteste data tillatt er "år". Teksten skal være sammenhengende med bindestrek som skilletegn mellom leddene og alltid fire siffer i årstall.

I henhold til ISO-8601 kan skilletegnet sløyfes dersom dato angis i fullt format "åååååmmdd" eksempelvis "20160318", men det anbefales av Norsk helsearkiv å beholde skilletegnet i alle datofelt.

I kombinerte felt med dato og tid ("dateTime"), følges også standarden, og det anbefales at det benyttes "T" som skilletegn mellom dato og tid.

3.9. Henvisning til kodeverk

NPR baserer seg på mange norske standard kodeverk slik de identifiseres og beskrives på Direktoratet for e-helses kodeverksnettsted (pt. "Volven"). Så langt mulig benyttes disse i avleveringslisten. Men Volven inneholder ikke gamle versjoner som kan være aktuelle i beskrivelser av eldre pasientjournaler til avlevering. Avleveringslisten kan derfor ikke fullt ut basere seg på Volvens kodeverk.

4. Avleveringslistens grunnleggende innhold

4.1. Krav til avleveringslisten

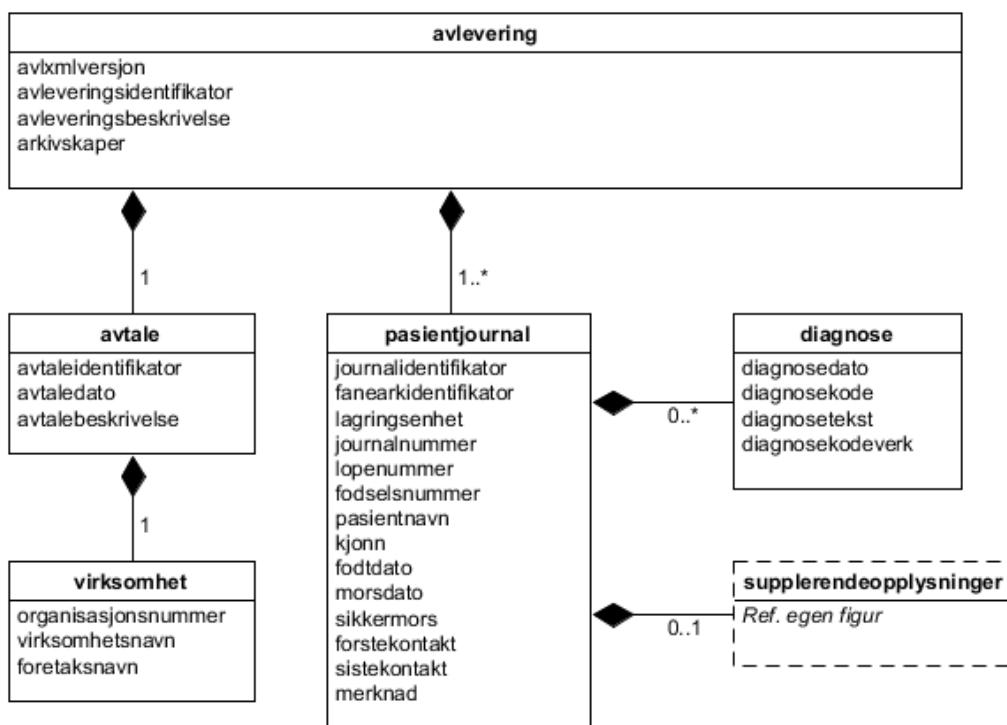
Avleveringslisten skal utgjøre en fullstendig fortegnelse over pasientjournalene avleveringen. Den skal leveres i digital form og inneholde oversikt over hva som avleveres og hvordan dette er ordnet. Helsearkivforskriftens § 23 andre ledd stiller krav om at følgende opplysningstyper om hver enkelt pasientjournal skal inngå:

- pasientidentifiserende opplysninger; fødselsnummer eller annet entydig identifikasjonsnummer, navn, fødselsdato, eventuelle virksomhetsinterne pasientnummer eller hjelppenummer mv.,
- diagnoser som fremgår av journalens omslag eller av en diagnoseoversikt,
- dødsår, dersom dette fremgår av journalen og
- første og siste året for innleggelse eller konsultasjon.

Dette er informasjon som naturlig kan inndeles i 3 grupper:

- Administrativ informasjon om avleverende virksomhet, arkivskaper og avleveringen
- Informasjon om den enkelte pasientjournal som avleveres
- Diagnoseinformasjon tilknyttet hver pasientjournal

4.2. Modellgraf for avleveringslisten

Figur 1. Informasjonsmodell for avleveringslisten uten supplerende opplysninger

Det er en målsetning å beskrive og kravstille denne informasjonen i en enklest mulig struktur innenfor Helsearkivforskriftens krav. Dette grunnleggende datasettet skal avleverses digitalt for **alle** pasientjournaler, også de uten eksisterende datastøtte. Det vil i mange tilfeller kreve manuell registrering i et tilrettelagt datasystem. Et slikt system bør derfor ikke være for komplekst mht. struktur og sammenhenger.

4.3. Administrativ informasjon om avlevering

Denne klassen representerer rotnoden i meldingen og beskriver hele avleveringen. Denne informasjonen forekommer kun en gang i en avleveringsliste.

Assoserte klasser:

Inneholder 1 ['avtale'](#)

Inneholder 1..* ['pasientjournaler'](#)

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
A-01	avxmlversjon string[1]	O	Spesifikasjonens versjonsnummer uttrykt i OID-formatet. Avleveringer som følger denne versjonen av spesifikasjonen skal ha versjonsidentifikator "2.16.578.1.39.100.5.2.2"
A-02	avleveringsidentifikator string[1]	O	En unik identifikator tildelt av Norsk helsearkiv ved inngåelse av avtale om avlevering. (OID-format) Siden en avtale kan beskrive flere uavhengige avleveringer, er denne ikke den samme som avtaleidentifikatoren.
A-03	avleveringsbeskrivelse string[1]	O	Tekstlig beskrivelse av den aktuelle avleveringen. Typisk beskrivelse av serie, periode eller annen avgrensning.
A-04	arkivskaper string[1]	O	Navnet på den behandlende enhet som er, eller antas å ha vært arkivskaper.

4.4. Administrativ informasjon om avtalen

Denne klassen beskriver avtalen som avleveringen skjer innenfor

Assoserte klasser:

Er en del av ['avlevering'](#)

Inneholder 1 ['virksomhet'](#)

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
A-05	avtaleidentifikator string[1]	O	En unik identifikator tildelt av Norsk helsearkiv ved inngåelse av avtale om avlevering. (OID-format).
A-06	avtaledato date[1]	O	Den dato avtalen referer seg til.
A-07	avtalebeskrivelse string[1]	O	Tekstlig beskrivelse av den aktuelle avtalen. Typisk innhold vil være kort beskrivelse av virksomheten og hvilket arkiv, omfang og periode avtalen skal omfatte.

4.5. Administrativ informasjon om virksomheten

Beskrivelse:

Denne klassen beskriver virksomheten som omfattes av avtalen

Assosierede klasser:

Er en del av ['avtale'](#)

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
A-08	organisasjonsnummer string[1]	O	Norsk organisasjonsnummer til ansvarlig virksomhet som forestår avleveringen
A-09	virksomhetsnavn string[1]	O	Navnet på den virksomheten som forestår avleveringen iht. foretaksnavn i Enhetsregisteret. (Dette kan være forskjellig fra navnet på arkivskaper i A-04)
A-10	foretaksnavn string[0..1]	B	Navnet på det overordnede foretaket (dersom dette er forskjellig fra virksomhetsnavnet)

4.6. Informasjon om den enkelte pasientjournal

Denne klassen hver pasientjournal i avleveringen.

Assosierede klasser:

Er en del av ['avlevering'](#)

Inneholder 0..* ['diagnose'](#)

Inneholder 0..1 ['supplerende opplysninger'](#)

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
P-01	journalidentifikator string[1]	O	Identifikator for pasientjournalen som er garantert unik innenfor denne avleveringen. <i>(UUID anses som en velegnet identifikator for dette formålet og bør benyttes om mulig.)</i>
P-02	fanearkidentifikator string[0..1]	F/B	Dersom det er gjort avtale om innlegg av faneark i pasientjournaler med sikte på senere digitalisering av fysisk pasientjournal, skal denne identifikatoren registreres fra det aktuelle fanearket som legges i journalen.
P-03	lagringsenhet string[1..*]	F	En kodet verdi som identifierer den aktuelle lagringsenhet (boks) som inneholder pasientjournalen. Det kan registreres flere verdier tilknyttet samme pasientjournal dersom denne er så omfangsrik at den må avleveres i flere lagringsenheter. Verdier og koder som benyttes bør avklares med Norsk helsearkiv i avtaleprosessen.
P-04	lopenummer string[0..1]	B	Kan benyttes til å registrere lopenummer dersom det finnes.
P-05	journalnummer string[0..1]	B	Kan benyttes til å registrere journalnummer dersom det finnes.
P-06	fødselsnummer string[0..1]	B	Pasientens fødselsnummer dersom det finnes eller er kjent jf. helsearkivforskriften § 23 annet ledd punkt a. Også nasjonal D-nummer eller virksomhetsinterne H-nummer kan registreres dersom pasientens fødselsnummer ikke er kjent, ref. [9]
P-07	pasientnavn string[1]	O	Pasientens fulle navn
P-08	fodtdato date[1]	O	Pasientens fødselsdato, eller fødselsår dersom bare årstall er kjent
P-09	morsdato date[0..1]	B	Pasientens dødsdato, eller år dersom bare årstall er kjent

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
P-10	sikkermors string[0..1]	B	Dersom dødsdato/år ikke er kjent, men pasienten er bekreftet mors, skal arkivskaper bekrefte dette med en indikator (1= sikker mors, 0= ukjent morsstatus) Dette benyttes særlig når avlevering av pasientjournal skjer i henhold til helsearkivforskriftens § 19
P-11	kjonn string[1]	O	Pasientens kjønn (M/K/U)
P-12	forstekontakt date[0..1]	B	Pasientens første kontaktdato/år i journalen
P-13	sistekontakt date[0..1]	B	pasientens siste kontaktdato/år i journalen
P-14	merknad string[0..1]	B	Felt for registrering av fritekstmerknad dersom brukeren har behov for å knytte en beskrivende anmerkning til journalavleveringen.

4.7. Informasjon om diagnoser tilknyttet hver pasientjournalen

Denne klassen beskriver de enkelte diagnosene som er tilknyttet pasientjournalen.

Assosierede klasser:

Er en del av ['pasientjournal'](#)

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
D-01	diagnosedato date[1]	O	Dato tilknyttet diagnosen slik den er anført i pasientjournalen, eller år dersom bare årstall er kjent.
D-02	diagnosekode string[0..1]	B	Diagnosekoden slik den er anført i pasientjournalen. (f.eks. "037" når dette er hentet fra ICD9 benyttet i perioden 1987-1998)
D-03	diagnosetekst string[1]	O	Diagnoseteksten slik den er anført i pasientjournalen (f.eks. "Stivkrampe")

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
D-04	diagnosekodeverk string[0..1]	O	<p>Angivelse av hvilket diagnosekodeverk som diagnosekoden er hentet fra. Dette vil i de fleste tilfeller omfatte forskjellige versjoner av ICD-kodeverk, og følgende verdier skal da benyttes:</p> <p>ICD7: 2.16.578.1.12.4.1.1.7122 ICD8: 2.16.578.1.12.4.1.1.7121 ICD9: 2.16.578.1.12.4.1.1.7120 ICD10: 2.16.578.1.12.4.1.1.7110</p> <p>Dersom kodeverket er ukjent, benyttes verdi 0.</p>

5. Supplerende opplysninger i avleveringslisten

5.1. Krav til avleveringslistens supplerende opplysninger

Avlevering av supplerende opplysninger i avleveringslisten ved avlevering av elektroniske pasientjournaler eller der hvor dette er opplysninger lagret i IT-systemer med referanser til avlevering av fysiske pasientjournaler beskrives av Helsearkivforskriften § 23, tredje ledd til å omfatte følgende informasjonen:

- a) type helsehjelp eller prosedyre
- b) alle innleggelsesperioder eller konsultasjonsdatoer
- c) adresse eller bostedskommune ved hver innleggelse eller konsultasjon
- d) henvisninger mellom pasientarkiv og relevante administrative saker i sakarkiv.

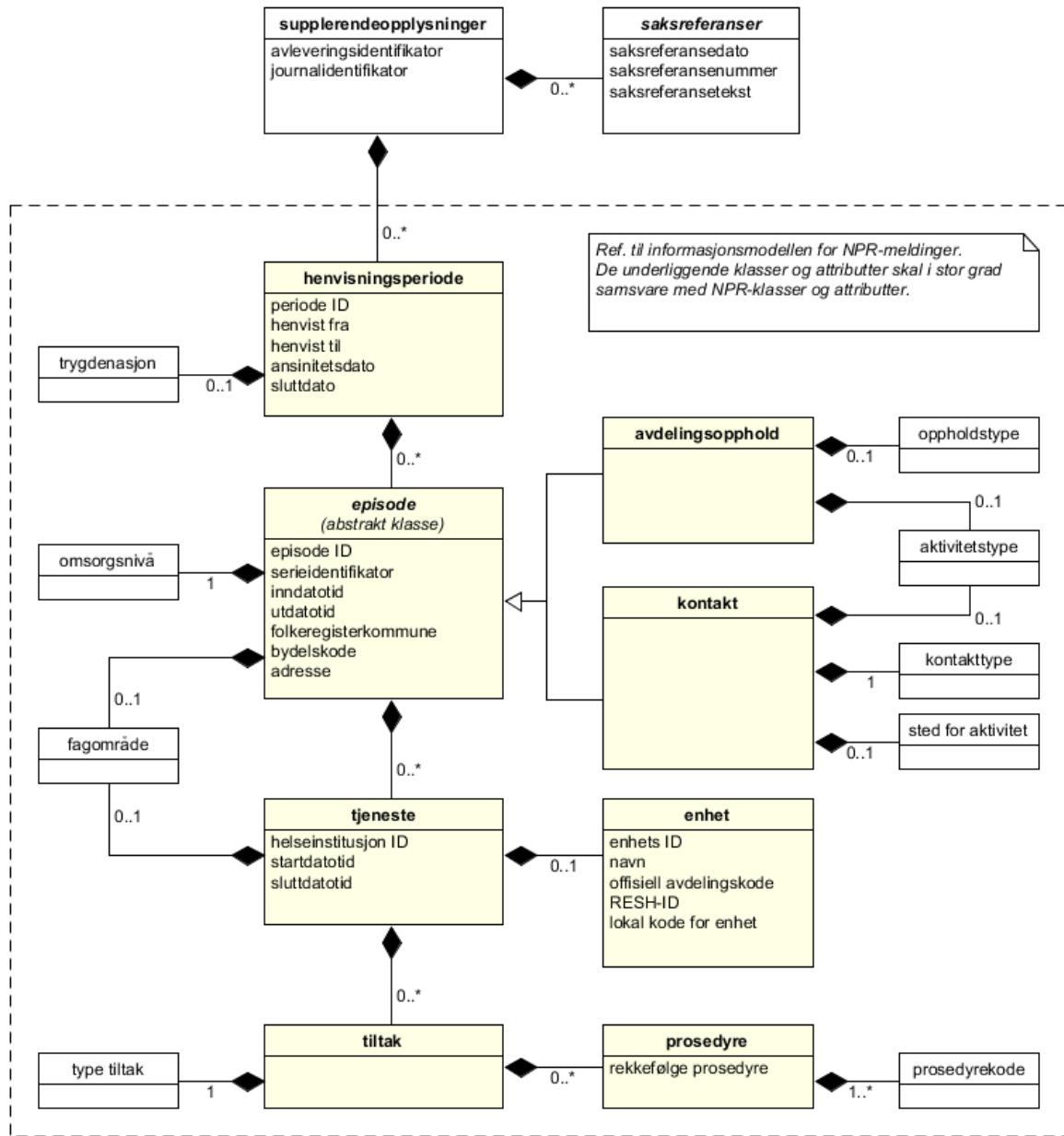
Denne type informasjon kan sammenlignes med informasjon som til vanlig kommuniseres mellom virksomhetene i spesialisthelsetjenesten og myndighetene (Norsk pasientregister). Det kan derfor være nyttig å i utgangspunktet benytte de samme strukturer og informasjonselementer som inngår i kjente NPR-meldinger, dog med avgrensinger som sikrer samsvar med Helsearkivforskriftens hjemmel og krav.¹

Merk at de elementer i "supplerende opplysninger" hvor det finnes opplagte analoger i informasjonsmodellen for NPR, beskrives så langt mulig i klasser, attributtnavn og egenskaper som er direkte hentet fra NPR-dokumentasjonen. Oppstillingene i tabellform er også slik de fremkommer fra NPR, og avviker litt fra tabellene som benyttes for å beskrive attributter som er spesifikke avleveringslisten til Norsk helsearkiv. For å unngå at denne spesifikasjonen bare gjentar NPR-dokumentasjonen, benyttes det minimum av beskrivelse som er nødvendig for å identifisere og definere attributtene. For mer utfyllende beskrivelser og eksempler av attributter som deles med NPR-meldinger vises det til dokumentasjon for NPR.

I de aller fleste klasser som er hentet fra NPR, er utvalget av attributter til Norsk helsearkiv det samme eller et mindre subsett av de som beskrives i meldinger til NPR. Det forekommer noen få tilfeller hvor det beskrives "nye" attributter, og i noen tilfeller beskrives endringer i kardinalitet i forholdet til kravene til NPR, men da er det mindre strengt krav til obligatorisk attributt. Årsaken til disse avvikende krav er fordi informasjonen til Norsk helsearkiv må ta høyde for mulig rapportering av informasjon fra systemer før rapportering av NPR-meldinger ble etablert. Slik "gammel" informasjonen finnes kanskje ikke etter de krav som NPR kan stille i dagens meldinger. For å muliggjøre rapportering av gammel informasjon tilrettelegges derfor for mindre strenge krav der dette antas å være nødvendig.

¹ *NPR-strukturer og meldinger blir antagelig betegnet som XPR i fremtiden – for å omfatte både spesialisthelsetjenestens NPR- og kommunehelstjenestens KPR-meldinger. Foreløpig benyttes bare betegnelsen NPR i dette dokumentet, men viser til den enhver tid gjeldene meldingsdokumentasjon fra Norsk pasientregister.*

5.2. Modellgraf for supplerende opplysninger i avleveringslisten

Figur 2. Informasjonsmodell for separat liste med supplerende opplysninger

5.3. Supplerende opplysninger

Fordi supplerende opplysninger kan skapes og avleverses som egne datastrukturer uavhengig av den grunnleggende avleveringslisten, er det et krav at to angitte attributter som i kombinasjon referer unikt til avlevert pasientjournal, skal gjentas i denne klassen.

Assosierte klasser:

Er i normalsituasjonen en del av '[pasientjournal](#)', men kan i noen tilfeller avleverses som egne data.

Inneholder 0..* '[saksreferanser](#)'

Inneholder 0..* '[henvisningsperiode](#)'

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
A-02	avleveringsidentifikator string[1]	O	(Ref. beskrivelse i avlevering)
P-01	journalidentifikator string[1]	O	(Ref. beskrivelse i pasientjournal)

5.4. Henvisninger mellom pasientarkiv og sakarkiv

Denne klassen beskriver henvisninger mellom pasientarkiv og relevante administrative saker i sakarkiv.

Assosierte klasser:

Er en del av '[supplerendeopplysninger](#)'

Nr.	Feltnavn og datatype	Type	Innholdsbeskrivelse
R-01	saksreferansedato date[1]	O	Dato tilknyttet saksreferansen slik den er anført i PAS, eller år dersom bare årstall er kjent
R-02	saksreferansenummer string[0..1]	B	Saksreferansenummer slik det er anført i PAS.
R-03	saksreferansetekst string[1]	O	Beskrivelse av saksreferansen slik den er omtalt eller beskrevet i PAS.

5.5. Henvisningsperiode

Denne klassen beskriver tidsperioder fra mottak av henvisning for en og samme lidelse til utredning, behandling, rehabilitering og oppfølging er gjennomført, og ingen nye kontakter er avtalt.

Assosierede klasser:

Er en del av '[supplerendeopplysninger](#)'

Inneholder 0..* '[episode](#)'

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
henvisningsperiodeID	1	string	Unik identifikator for denne henvisningsperioden.
henvFraInstitusjonID	0..1	string	Den instans, helseinstitusjon eller enkeltlege som har utstedt henvisningen. (Organisasjonsnummer)
ansienDato	0..1	date	Den første mottaksdato for en henvisning i kjeden av mottaksdatoer .
trygdenasjon	0..1	(kompleks)	Landkode for det land pasienten har trygderettigheter. (NPR angir standard kodeverk: 9043 Landkoder)
sluttdato	0..1	date	Slutt-dato for Henvisningsperioden.
henvTilInstitusjonID	0..1	string	Den instans, helseinstitusjon eller enkeltlege som mottar henvisningen ved utskrivning, videre henvisning eller overføring. (Organisasjonsnummer)

5.6. Episode

Denne abstrakte klassen beskriver tidsperioder hvor pasienten får helsehjelp ved én og samme helseinstitusjon for ett og samme helseproblem.

Spesialiserer som '[Avdelingsopphold](#)' eller '[Kontakt](#)'

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
episodeID	1	string	Unik identifikator for denne episoden.
serieID	0..1	string	Knytter sammen flere Episoder til en serie.
inndatotid	1	dateTime	Dato og tidspunkt for start av Episode.
utdatotid	0..1	dateTime	Dato og tidspunkt for når Episode avsluttes.
episodeFag	0..1	(kompleks)	Hvilket fagområde denne Episode i hovedsak tilhører. (NPR angir standard kodeverk: 8451 Fagområde)

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
omsorgsniva	1	(kompleks)	Grov kategorisering av denne episoden etter ressursinnsats og organisering. (NPR angir standard kodeverk: 8406 Omsorgsnivå)
komNrHjem	1	string	Folkeregisterets registrering av pasientens hjemstedskommune ved start av Episoden.
bydel	0..1	string	Den bydel der Pasienten bor, dersom det er i Oslo, Bergen, Trondheim eller Stavanger.
adresse	0..1	string	Benyttes dersom Folkeregisterkommune mangler

5.7. Avdelingsopphold

Denne klassen beskriver den sammenhengende tidsperiode med innleggelse ved samme avdeling for en pasient.

Spesialisering av ['episode'](#)

Assosierede klasser:

Er en del av ['henvisningsperiode'](#)

Inneholder 0.. * ['tjeneste'](#)

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
Oppholdstype ²	0..1	(kompleks)	Kategorisering av type opphold på institusjon. (NPR angir standard kodeverk: 8449 Oppholdstype)
avdoppAktivitet	0..1	(kompleks)	Klassifikasjon av avdelingsoppholdet, type behandling eller type terapi, etter hvem som deltar ved konsultasjonen. (NPR angir standard kodeverk: 8452 Aktivitetstype)

5.8. Kontakt

Denne klassen beskriver den uavbrutte samhandling mellom pasient og helsepersonell hvor det utføres helsehjelp for pasienten eller indirekte kontakt.

² Forslag fra Dir. for e-helse, men det virker ikke som om NPR benytter dette attributtet i noen av sine meldinger(?)

Assosierede klasser:

Spesialisering av '[episode](#)'

Er en del av '[henvisningsperiode](#)'

Inneholder 0..* '[tjeneste](#)'

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
kontaktttype	1	(kompleks)	Kategorisering av kontakter etter hvordan kontakten skjer. Gjelder for polikliniske konsultasjoner og dagbehandlinger etc. (NPR angir standard kodeverk: 8432 Kontaktttype)
stedAktivitet	0..1	(kompleks)	Det fysiske sted den polikliniske konsultasjonen gjennomføres. (NPR angir standard kodeverk: 8434 Sted for aktivitet)
polkonAktivitet	0..1	(kompleks)	Klassifikasjon av konsultasjonen, type behandling eller type terapi, etter hvem som deltar ved konsultasjonen. (NPR angir standard kodeverk: 8452 Aktivitetstype)

5.9. Tjeneste

Denne klassen beskriver en eller flere behandlingsrettede tiltak som utføres for en pasient under en og samme tjeneste (seanse).

Assosierede klasser:

Er en del av '[Avdelingsopphold](#)' eller '[Kontakt](#)' ('episode')

Inneholder 0..* '[tiltak](#)'

Inneholder 0..1 '[enhet](#)'

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
instID	0..1	String	Identifikasjon av den helseinstitusjon som utfører tjenesten, i tilfelle det er en annen institusjon som utfører tjenesten enn den institusjon og enhet som utfører pasientbehandling. (Organisasjonsnummer)
startDatoTid	1	dateTime	Dato og klokkeslett for start av tjenesten.
sluttDatoTid	0..1	dateTime	Dato og klokkeslett for slutt av tjenesten.

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
tjenesteFag	0..1	(kompleks)	Kategorisering av hvilket fag denne tjenesten tilhører. (NPR angir standard kodeverk: 8451 Fagområde)

5.10. Enhet

Denne klassen beskriver den organisatorisk enhet ved en helseinstitusjon eller et selvstendig foretak (eks avtalespesialist) uten organisatoriske inndelinger.

Assosierede klasser:

Er en del av '[tjeneste](#)'

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
enhetID	1	string	Identifikasjon av enheten ved hjelp av foretaksnummer eller bedrftsnummer slik det er registrert i Brønnøysundregisteret..
enhetNavn ³	0..1	string	Navn på enheten i klartekst
offAvdKode	0..1	string	Identifikasjon av enheten med avdelingskode.
reshID	0..1	string	Enhetens RESH identifikasjon (NPR angir kodeverk: 3512 Nasjonalt register over enheter i spesialisthelsetjenesten)
enhetLokal	0..1	string	Helseforetakets eller institusjonens egen lokale kode for denne enhet.

5.11. Tiltak

Denne klassen beskriver et tiltak i en tjeneste. Et tiltak kan inneholde flere forekomster av klassen Prosedyre.

Assosierede klasser:

Er en del av '[tjeneste](#)'

Inneholder 0..* '[prosedyre](#)'

³ Denne attributten er ikke tilsvarende bruk i NPR-meldingen. Informasjonen til Norsk helsearkiv må ta høyde for mulig rapportering fra før RESH-kodeverket ble etablert (?)

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
typeTiltak	1	(kompleks)	Kode som beskriver tiltakstype (NPR angir standard kodeverk: 8465 Type tiltak)

5.12. Prosedyre

Denne klassen beskriver de pasientrettet tiltak kategorisert etter en normgivende beskrivelse eller et kodeverk. En prosedyre kan bestå av flere deler som hver beskrives med en kode eller tekst

Assosierede klasser:

Er en del av '[tiltak](#)'

Betegnelse i NPR	Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
prosNr	0..1	integer	Rekkefølgen dersom prosedyren består av flere deler.
Prosedyrekode	1..*	(kompleks)	Kode som beskriver prosedyre

5.13. Kompleks datatype "arkCV"

Denne klassen benyttes for registrering av koder med tilhørende kodemening i kodeverk som identifiseres entydig av en OID. Tillater også at det registreres en kode og/eller tekst uten kjent tilknytning til kodeverk..

Assosierede klasser:

Spesialiserer som: 'kontaktttype', 'type tiltak', 'oppholdstype', 'omsorgsnivå', 'trygdenasjon', 'fagområde', aktivitetstype', 'sted for aktivitet', 'prosedyrekode'

Betegnelse		Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
Code		0..1	string	<p>En tekststeng som inneholder kodeverdien (f.eks., "JEA00")</p> <p>Merk: Code skal normalt alltid angis når denne datatypen benyttes, men i visse situasjoner kan kodeverk være ukjent eller ikke mulig å angi. Da vil feltet <i>OriginalText</i> være benyttet i stedet.</p>

Betegnelse		Ant	Type	Beskrivelse og tilleggsopplysninger
CodeSystem		1	string	<p>En Object Identifier (OID) som entydig identifiserer det kodeverk som kodene tilhører. (f.eks. 2.16.578.1.12.4.1.1.7210 for NCSP som eksemplet over er hentet fra.)</p> <p>Hvis kodeverk er ukjent eller ikke kan angis med en OID skal verdien "0" benyttes.</p>
CodeSystemVersion		0..1	string	En tekststeng som beskriver versjonen av kodeverket der dette er relevant.
DisplayName		0..1	string	En tekststeng (term) som beskriver det begrep som koden representerer (f.eks. "Appendekтоми")
OriginalText		0..1	string	<p>Benyttes i 2 tilfeller:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Må benyttes dersom <i>Code</i> ikke benyttes. Dette vil være spesielt aktuelt for kodeverk som ikke kan angis med en OID. 2) Kan benyttes i tillegg til <i>Code</i> (og <i>DisplayName</i>) for å registrere den tekst som dannet grunnlaget for valg av kode. (f.eks. der et kodeverk inneholder en kode for "Annet" (eller tilsvarende), så vil det ofte være ønskelig å registrere hva dette "annet" er.)

6. Validering av avleveringslister

6.1. XML-skjema for avleveringsliste

Innholdet skal valideres i henhold til skjema "avlxml.xsd" som kan hentes fra
www.norskhelsearkiv.no

6.2. XML-skjema for supplerende opplysninger

Innholdet skal valideres i henhold til skjema "avlsup.xsd" som kan hentes fra
www.norskhelsearkiv.no

6.3. Eksempler på XML-filer

Kan hentes fra www.norskhelsearkiv.no

7. Krav til forsendelse av avleveringslister

7.1. Krav ved avlevering av fysiske pasientjournaler

Datafilen som inneholder avleveringslisten skal navngis "avl.xml".

I normalsituasjonen skal denne filen sendes til Norsk helsearkiv i forkant av avlevering av det fysiske materialet den beskriver [10]. Norsk Helsearkiv skal deretter kontrollere listen og rapportere tilbake til virksomheten om listen godkjennes for det aktuelle materialet. Eventuelle avvik eller feil kan derved korrigeres før materialet sendes.

Transport av avleveringslisten skal i forkant avtales mellom avleverende virksomhet og Norsk helsearkiv for å ivareta sikkerheten i transporten. Datasettet inneholder helseopplysninger om pasienter og skal derfor behandles og transporteres med særlig konfidensialitet. Det skal fortrinnsvis benyttes løsninger innenfor helsevesenets sikre digitale infrastruktur, men datafilen kan også avleveres på et flyttbart transportmedium dersom dette er avtalt (CD, DVD, flyttbart minne etc.).

Dersom transport av avlevering skjer utenfor den behandlingsansvarliges fysiske kontroll, må man for å tilfredsstille kravene i Normen [11] kun benytte godkjente transportable lagringsmedia med innebygget systemer for kryptering (ofte omtalt som hardware-kryptering). Programbasert kryptering av innhold skal uansett ikke benyttes. Koder/nøkler til lagringsmedia sendes separat til en på forhånd avtalt mottaker. Alle forhold omkring transporten av avleveringslisten skal avtales og beskrives.

Derom det også avleveres *supplerende opplysninger*, men uavhengig av avleveringslisten og frikoplet fra denne, er innholdet i supplerende opplysninger ikke direkte personidentifiserbart, men Norsk helsearkiv anbefaler at samme regler for sikker transport skal gjelde for denne (eller disse) filen(e). Navngiving av slike filer skal beskrives for Norsk helsearkiv ved avlevering.

7.1. Krav ved avlevering av elektroniske pasientjournaler

Datafilen som utgjør avleveringslisten for elektroniske pasientjournaler skal avleverses til Norsk helsearkiv som en integrert del av det EPJ materialet den beskriver. Dette beskrives i EPJARK-standarden [12].

Som for avlevering av fysisk pasientjournalmateriale, kan det aksepteres at *supplerende opplysninger* avleveres uavhengig av avleveringslisten, enten som uavhengige filer som beskrevet for fysisk avlevering, eller som et eget xml-dokument for hver pasient inne i EPJ-strukturen. Dette beskrives nærmere i EPJARK-standarden.

8. Referanser og litteratur

- [1] Norsk pasientregister (NPR): www.helsedirektoratet.no
- [2] Forskrift om Norsk helsearkiv og Helsearkivregisteret (helsearkivforskriften). FOR-2016-03-18-268. (Lovdata)
- [3] Arkivverkets arkivbegreper (Arkivterminologi): www.arkivverket.no → Arkiv- og dokumentasjons-forvaltning i offentlig og privat sektor → Ord og begreper
- [4] Definisjonskataloger for helsevesenet: www.volven.no
- [5] OID (Object Identifier) I henhold til ISO/IEC 8824-1:2008 Information technology -- Abstract Syntax Notation One (ASN.1)
- [6] UUID (Universally Unique Identifier), ITU-T Rec. X.667, ISO/IEC 9834-8
- [7] Extensible Markup Language (XML) 1.0 (Fifth Edition) W3C Recommendation 26 November 2008. www.w3.org
- [8] Lov om arkiv (Arkivlova) LOV-1992-12-04-126. (Lovdata)
- [9] Identifikatorer for personer. Syntaks for fødselsnummer, hjelppenummer mv Teknisk standard nr.: HIS 1001:2010. www.ehelse.no
- [10] Veileder ved avlevering av pasientjournaler til Norsk helsearkiv! www.norskhelsearkiv.no
- [11] Norm for informasjonssikkerhet helse og omsorgstjenesten (Normen). www.ehelse.no
- [12] Standard for arkivavlevering av elektronisk pasientjournal til Norsk helsearkiv (EPJARK) www.norskhelsearkiv.no